

Chương 1

Trời đổ mưa rét đã hơn mười ngày nay. Nếu không mưa phùn thì cũng chẳng đến nỗi rét lắm đâu. Nhưng giờ thì buốt lạnh. Gió hun hút thổi, lùa những hạt mưa li ti cùng hơi ẩm lạnh lẽo qua những lỗ hổng vuông vức vào chuồng.

– Phải chi ông chủ đừng làm mấy cái lỗ kia thì bây giờ chúng ta đâu có bị rét thế này. – Bác Ngan già lẩm bẩm.

– Ôi dào... Không có mấy cái lỗ ấy, gió mát ngoài suối, trên đồi làm sao thổi vào đây được, ông lại chả khen mát suốt mùa hè còn gì? – Mụ Ngan the the đáp lời chồng.

– Hè mùa là gì hả bố? – Gà Út hỏi.

– Con phải nói là mùa hè chứ. – Trống Hoa Mơ chỉnh lại lời thẳng bẻ.

Cả khu trại, chỉ bố con anh Trống Hoa Mơ là ở chung chuồng với vợ chồng bác Ngan già. Chẳng là cách đây khá lâu, vợ chồng bác Ngan già cùng mấy cô Ngan trẻ đã cùng nuôi một em Gà nhiep nhà hàng xóm đi lạc. Chủ của Gà nhiep có sang nhận Gà, nhưng hễ cứ sênh ra là Gà nhiep lại tìm cách lẩn sang sống với bố mẹ nuôi. Từ tiếng lành ấy, khi cô Mái Mơ – vợ anh Trống Hoa Mơ đẻ được ổ trứng rồi qua đời vì bị Chuột cống cắn, anh thay vợ ấp nở thành công chín chú gà con. Sau đó, anh Trống Hoa Mơ dẫn đàn

con nhỏ của mình sang chuồng Ngan tá túc. Anh nghĩ rằng ở bên đó, nếu có bề gì thì vợ chồng bác Ngan già và mấy cô Ngan trẻ sẽ giúp đỡ. Bên ấy luôn sẵn lòng che chở trẻ con mà.

Gà Út cùng anh chị em của mình mới ra khỏi vỏ trứng được vài ngày thôi. Lúc mới nở, chúng thấy lạnh buốt. Ngoài trời gió và mưa rầm rĩ suốt ngày đêm. Đám Vịt Siêu chuồng bên bảo đó là vì mùa đông đấy. Mùa đông làm cho trời đất lạnh lẽo, ngay cả nước suối mà nhà vịt yêu thích cũng buốt giá nên chẳng cô cậu nào muốn nhúng chân vào. Nhưng vì là bản năng, vịt cứ thấy nước là nhào xuống tắm tấp bơi lội dẫu rét lắm. Đám Vịt Siêu đến đây từ mùa thu năm ngoái. Họ đã biết thế nào là mùa đông, mùa hạ, mùa thu, mùa xuân.

– Mùa hè thì trời đất sẽ nóng bức, suốt ngày Mặt Trời chói chang, đến tận đêm vẫn còn oi nồng.

Một ai đó bên chuồng Vịt Siêu thảng thốt.

– Thế là gì Mặt Trời ạ? – Gà Út lại hỏi. Nó là chú gà con kì lạ, vừa nở ra khỏi vỏ trứng đã khao khát biết mọi thứ trên đời.

– Ôi, con phải nói Mặt Trời là gì chứ. – Anh Trống Hoa Mơ thở dài, khẽ lắc đầu, âu yếm nhắc cậu con trai nhỏ. – Mặt Trời à? Là cái bóng đèn như cái bóng đèn

trong chuồng ta đây, nhưng to hơn, nóng hơn, ở tít trên cao, và chỉ được thấp sáng vào ban ngày thôi.

– Thế sao ban ngày Mặt Trời không thấy con?

Rõ khổ chưa! Gà Út là đứa hay nói, hay hỏi nhất trong đàn, nhưng nó toàn nói ngược. Ví như câu nó vừa hỏi đáng ra phải là:

– Thế sao ban ngày con không thấy Mặt Trời?

Anh Trống Hoa Mơ cũng suốt ngày chỉ bảo lời ăn tiếng nói cho cậu Út đấy chứ. Nhưng vì cậu nói suốt ngày nên anh thấy quá mệt khi cứ phải lөө đөө đi sau chỉnh câu, sửa chữ để con nói cho đúng. Dần dần, anh bẻ trễ việc bảm chân con rồi mặc kệ. Từ đó trở đi, hể cứ khi nào Gà Út nói ngược thì mọi người đều nhất trí hiểu xuôi, chứ chẳng lẽ cứ bắt bẻ cậu ta mãi. Anh Trống Hoa Mơ thì hi vọng khi lớn lên, Gà Út sẽ tự điều chỉnh từ ngữ, để lời nói cho thật xuôi tai.

– À, là vì trời đang mưa rét. Mưa rét mấy ngày nay rồi, từ trước khi con được nở ra. Mấy hôm nữa có thể con sẽ thấy Mặt Trời.

– Vì đang là mùa đông mà. Mùa đông thì có ít Mặt Trời.

Ai đó bên chuồng Vịt Siêu lại trả lời. Vẫn giọng cũ. Gà Út đoán đó là một cô Vịt Siêu hiểu biết. Ngay

từ đầu, khi nghe giọng cô, nó đã muốn biết cô là ai. Nhưng điều đó rất khó, vì Vịt Siêu cô nào cũng giống hệt nhau. Có những hai trăm cô cả thảy. Sáng nào các cô cũng kéo nhau ra suối bơi lội. Tối nào các cô cũng đẻ trứng đầy chuồng. Cuộc sống của các cô vịt bận rộn, chứ chẳng nhàn hạ như đám gà, ngan cùng khu chuồng trại. Mặc dù cũng đẻ trứng như những cô vịt, nhưng các cô gà mái không đến mức vất vả long đong như thế. Thường thì tầm non trưa, các cô gà mái mới rậm rịch nhảy lên ổ, và hể cứ đẻ được một quả trứng là các cô la toáng lên để mọi người cùng biết, kiểu như: “Làng nước ơi, tôi đã đẻ được một quả trứng hồng rồi đây này!” Còn các cô Vịt Siêu thì đẻ trứng trong đêm, lúc đó ai cũng say ngủ rồi, các cô vịt không la lên. Để làm gì? Hãy thử tưởng tượng, hai trăm cô vịt cùng đẻ trứng, mà cô nào cũng la toáng lên khoe thì còn ai ngủ được nữa cơ chứ.

Có lần Gà Út thắc mắc điều đó với bố, anh Trống Hoa Mơ, thì anh bảo, thực ra các cô vịt cũng không bận rộn gì đâu, vì các cô ấy đi quá nhanh, như chạy ấy, nên có vẻ vất vả thôi.

Những cơn gió lạnh buốt lại hun hút thổi vào khu chuồng. Lẽ ra bà chủ nên che mấy cái lỗ trên tường lại mới phải. Từ lúc nở ra, Gà Út đã thấy trên bức

tường trước mặt có nhiều cái lỗ hổng vuông vức, to đến mức Vện Nhỏ có thể chui qua. Từ những cái lỗ ấy, lần đầu tiên Gà Út thấy màu xanh non tuyệt đẹp của bụi cỏ và màu tím nhạt thơ mộng của đám hoa dại sau vườn.

Đó không phải do bức tường bị hỏng đâu. Ông bà chủ khi xây chuồng đã cố ý để những cái lỗ ấy cho toàn bộ khu chuồng trại được thoáng mát. Bác Ngan già thì bảo đó là những cái lỗ nguy hiểm. Thoáng mát thì thích thật, nhưng nhờ bọn cáo chui vào thì sao. Nghe nói ở ngọn đồi sau nhà xuất hiện một bầy cáo. Chúng đã len vào mấy khu chuồng trại nhà hàng xóm, bắt nhiều gà mái, gà con rồi. Đám chim sẻ vẫn sà xuống tranh ăn kháo nhau thế. Chẳng chóng thì chầy chúng cũng kéo nhau đến khu trại này thôi.

Vợ chồng bác Ngan già và đám gà vịt trong trại này đều nghe bác Vện nói về loài cáo hung ác, đặc biệt thích ăn thịt gà. Mỗi lần nghe bác Vện dọa thế, cả đám lại rúm lại vì sợ hãi.

– Thế con cáo trông như thế nào?

Có lần gã Trống Tròn bên chuồng gà thắc mắc.

Đúng rồi nhỉ? Bọn cáo trông như thế nào? Chưa một ai trong khu trại này từng nhìn thấy cáo, mà nghe nói đến cáo thôi đã sợ rúm lại rồi.

– Cáo ấy à? – Vện Nhỡ ưỡn ngực “gâu” một tiếng, tỏ vẻ hiểu biết.

Loài chó rất thích đệm từ “gâu” mỗi khi nói chuyện. Chẳng hạn, Vện Nhỡ sẽ nói thế này: “Gâu. Cáo ấy à? Gâu. Nó trông như là... Gâu. Mèo... Gâu. Ông chủ bảo. Gâu. Mèo già hóa cáo. Gâu. Phải không Mèo Khoang? Gâu gâu gâu.”

Nhưng nghe thế mãi thì chán lắm, nên mỗi khi Vện Nhỡ nói chuyện, các thành viên khu trại đều hiểu đơn giản đi, ví như câu trên sẽ là: “Cáo ấy à? Nó trông như là mèo. Ông chủ bảo mèo già hóa cáo. Phải không Mèo Khoang?”

Mèo Khoang là con mèo cưng ông bà chủ nuôi. Cậu ta hiền lành, chẳng bắt nạt ai bao giờ, trừ lũ chuột. Khi Vện Nhỡ hỏi, Mèo Khoang đang ngủ trên bờ tường, chỗ cạnh ối sà xuống khiến những viên gạch trên tường mát lịm vào mùa hè, đó là chỗ nằm yêu thích của cậu. Tuy ngủ, nhưng Mèo Khoang vẫn nghe rõ những câu hỏi của Vện Nhỡ. Cậu ta mở mắt, ngáp thật dài rồi thủng thẳng:

– Tôi không biết. Tôi nào đã hóa cáo bao giờ đâu.

– Sao lại không biết? Rõ ràng là cậu biết mà!

Vện Nhỡ vừa thắc mắc, vừa lắc đầu lia lịa, lại nhảy tưng tưng, chồm hai chân trước lên, như thể sắp tóm

lấy Mèo Khoang đến nơi rồi. Trông thế thôi, nhưng không phải là Vện Nhỏ đang tức giận. Mèo Khoang cũng chẳng vì thế mà sợ hãi. Chẳng ai trong khu trại lại sợ hãi “cái kiểu ấy” của Vện Nhỏ cả, vì cậu ta lúc nào chả thế. Hễ cứ đang yên đang lành mà bỗng có ai động vào cậu ta, thậm chí là khi đang ngủ ngon trên thềm nhà, chỉ một cái lá cây bị gió thổi đến rơi vào cậu ta thôi, tức thì cậu ta tỉnh queo, bật dậy, nhảy tung tung, vui vẻ chơi với cái lá, cứ như cậu ta đang chơi với một người bạn vậy. Bất cứ thứ gì trên đời chạm vào Vện Nhỏ cũng khiến cậu ta phát cuồng lên, rồi thì phải mất một lúc lâu mới trở lại bình thường. Bác Vện bảo cậu ta mắc bệnh vui vẻ quá đấy mà. Bệnh vui vẻ quá là gì thế? Bác Vện không biết. Bác ấy bảo tôi có phải là bác sĩ đâu, nhưng đơn giản chỉ là Vện Nhỏ không thể kiềm chế được những niềm vui của mình. Với Vện Nhỏ, cái gì trên đời cũng vui cả.

Rồi bác Vện trầm ngâm, tin, trên đời hẳn có căn bệnh tên là Vui Vẻ. Ai mắc bệnh này sẽ có cuộc đời hạnh phúc. Vui vẻ là thứ tài sản vô hình, không phải cứ muốn vui là vui được đâu. Đôi khi để có được niềm vui, người ta phải chịu khó tìm kiếm, nhặt nhạnh, gom góp. Bất cứ điều gì cũng khiến bản thân vui vẻ, lạc

quan như Vện Nhỡ thì thật thích. Nhưng cuộc sống luôn có những điều đối lập nhau. Nếu có niềm vui thì cũng có nỗi buồn. Không ai muốn buồn cả, nhưng có những nỗi buồn cứ xâm lấn, tìm cách chế ngự, hủy diệt, thì đó là chính là bệnh Buồn Chán.

Vện Nhỡ là cháu gọi bác Vện là bác ruột. Bác cháu Vện có bộ lông vằn vện vàng đen xen lẫn và cái xoáy kì lạ chạy dọc trên sống lưng. Khác với bác Vện, hai cái tai nhọn vểnh lên nghe ngóng mọi động tĩnh nhỏ nhất diễn ra xung quanh, thì Vện Nhỡ lại có đôi tai bèn cụp bèn vểnh.

Vốn khi còn bé, đôi tai Vện Nhỡ cụp xuống suýt thì che hai mắt. Nhưng một ngày nọ, Vện Nhỡ thức dậy sau giấc ngủ sâu, bỗng thấy một bên tai vểnh lên, không làm sao cụp xuống được. Đồng thời, cũng không thể khiến cái tai cụp kia vểnh lên nữa. Vện Nhỡ có đôi tai to đẹp, nay một bên cụp một bên vểnh, trông thật ngộ nghĩnh.

Y như rằng, vừa nhìn thấy Vện Nhỡ tai cụp tai vểnh, đám cư dân khu trại không ai nhịn được cười. Vện Nhỡ xấu hổ, thiếu tự tin, hằng ngày chỉ quanh quẩn khu chuồng trại, chơi với đám gà vịt, chả dám đi đâu.